

Ikast-Brande
Kommune

Til Miljøminister Ida Auken

Børsgade 4
1215 København K.
CC: Folketingets Miljøudvalg og KL's Teknik- og Miljøudvalg

27. marts 2012

Vedrørende miljøregulering af landbrug og akvakultur

Kære Ida Auken

Jeg tillader mig at skrive til dig af – i denne omgang – to forskellige årsager, nemlig en konkret case omkring miljøgodkendelse af landbrug samt situationen omkring miljøforholdene for akvakultur i Danmark.

Miljøgodkendelser af landbrug

Vedrørende miljøgodkendelse i landbruget så har jeg i vedlagte notat beskrevet en konkret sag, hvor det er min personlige opfattelse, at forløbet er stærkt kritisabelt og helt urimeligt i forhold til en privat virksomheds muligheder for at agere hensigtsmæssigt. Fødevarereproduktion er en overordentlig vigtig del af vækst-potentialet og værditilvæksten i Ikast-Brande Kommune og i øvrigt i store dele af Danmark, hvorfor sikring af rimelige vilkår for virksomhedernes naturlige udvikling og tilpasning til lovgivning omkring dyrevelfærd med videre, må være af helt central national interesse.

Jeg vil derfor anmode dig om, at se på hele proceduren omkring miljøgodkendelser med kritiske øjne, hvor du sætter fokus på landbrugenes muligheder for at bidrage til såvel vækst, dyrevelfærd og miljøet generelt.

Miljøforholdene i dansk akvakultur

Akvakultur har et ganske stort potentiale for Danmark og har igennem de senere år undergået noget, der kunne minde om en miljømæssig revolution, idet dambrugene i dag er i stand til at drives i et stort set lukket system, uden kontakt til vore vandløb. Det betyder, at tidligere tiders problemstillinger omkring næringstilførsel til vandløbene i dag, teknisk kan løses. Det er derfor særdeles uheldigt, at vi trods en meget lang udredningsfase endnu ikke er nået til at håndtere miljøgodkendelser af disse dambrug med lukkede vandsystemer, uden at have centralt fokus på fodertilførslen. I Ikast-Brande Kommune har vi såvel en del dambrug, som en fiskefoderfabrik (Biomar) hvor vi vurderer, at der er særdeles solide

Ledelsessekretariatet
Rådhusstrædet 6
7430 Ikast
Tlf.: 9960 4000
Fax: 9960 4040
E-mail:
evbur@ikast-brande.dk

Sagsbehandler:
Eva Heiselberg Burge-
mann
Direkte telefon:
9960 4013
Sags ID:
2012/12838

muligheder for både forøgelse af den konkrete fiskeproduktion, men også en afsmitning i form af et udviklings/eksport-potentiale for de virksomheder der leverer teknologi og foder til dambrugserhverv. Der er simpelthen et stort eksportpotentiale i sektoren, hvis vi i Danmark vælger at indrette os lovgivningsmæssigt i forhold til de teknologiske muligheder.

Jeg tillader mig at opfordre dig til, også på dette område, at tage de kritiske briller på, og se om vi ikke kan indrette systemet på en sådan måde, at vi erhvervsmæssigt kan være frontløbere på dette felt. Tillad mig afslutningsvis at henlede opmærksomheden på, at fiskeopdræt Co2-mæssigt er overordentligt konkurrencedygtigt til anden animalsk produktion.

Ovenstående til behagelig overvejelse.

Skulle du have lyst til at besøge en kommune hvor vi har et særligt fokus på vores erhvervsmæssige udfordringer og beskæftigelsesmuligheder for vores befolkning, skal du være meget velkommen til at besøge os, hvor vi med stor fornøjelse vil arrangere et kortere eller længere besøg, hvor du ved selvsyn kan få en fornemmelse af de udfordringer vi ser.

Med venlig hilsen

Carsten Kissmeyer

borgmester

Notat til miljøminister Ida Auken mfl. om landbrugets rammevilkår

Afledt af en konkret sag om miljøgodkendelse af et husdyrbrug i Ikast-Brande Kommune finder jeg anledning til at gøre opmærksom på nogle af systemets mange væsentlige mangler i forhold til at sikre ordentlige og hensigtsmæssige rammevilkår for landbrugets udvikling.

I den konkrete sag har en større, veldrevet husdyrproduktion indtil videre måttet vente siden december 2008 på at få en afklaring af, om en ansøgning om udvidelse af produktionen kan gå hele vejen igennem systemet og imødekommes. Om end at der er flere årsager til den lange ventetid, og at ansvaret herfor ligger flere steder, kan en så lang ventetid under ingen omstændigheder være udtryk for rimelige rammevilkår for en produktionsvirksomhed, som bidrager til landets indtjening. Rammevilkårene på området må således tydeligvis forbedres, så systemet fremover ikke bremser en produktion i udvikling. Jeg vil i den sammenhæng særligt fremføre følgende synspunkter:

Husdyrlovgivningskomplekset har udviklet sig til et stort, uoverskueligt og omkostningstungt system, og jeg stiller mig meget tvivlende overfor, om lovgiverne har overblik over indholdet, betydningen og konsekvenserne af dette system. Jeg ser det i den forbindelse endvidere som et demokratisk problem, at de vejledninger og retningslinier, som Miljøstyrelsen udarbejder, i flere tilfælde får karakter af at være lov – og dermed lovgivning, som de demokratisk valgte lovgivere ikke har haft tilstrækkelig indflydelse på.

Jeg ser landbruget som en væsentlig del af fundamentet for Velfærdsdanmark. I forbindelse med den grønne vækstdagsorden er det efter min mening vigtigt, at der *ikke* formuleres begrænsninger for, hvor meget landbruget må producere, men at eventuelle begrænsninger i stedet formuleres i forhold til, hvor meget landbruget må påvirke omgivelserne. Kun på den måde kan der blive tale om reel grøn vækst på området. Rammerne for denne vækst skal være så klare og entydige som muligt – og rammerne skal være udstukket for en længere tidshorisont, så de miljømæssige produktionsvilkår for en given investering kendes på forhånd.

Selv om Natur- og Miljøklagenævnet er et uafhængigt nævn, er det dog stadig et resultat af en politisk beslutning, hvorfor jeg vil tillade mig at fremføre visse konstaterede mærkværdigheder i nævnets praksis, som ikke medvirker til at forbedre rammevilkårene for landbruget:

I ovennævnte miljøgodkendelsessag har Natur- og Miljøklagenævnet truffet afgørelse om hjemvisning af sagen, selv om nævnet mere end halvanden måned før dets afgørelse blev gjort bekendt med, at ansøger og klager havde indgået forlig om en tilpasning af projektet. Denne tilpasning ville medføre klagers tilbagetrækning af klagen, når et tillæg til miljøgodkendelsen var udarbejdet, og klageperioden for tillægget var afsluttet. Det kan undre, at Natur- og Miljøklagenævnet – som ellers efter mine oplysninger har en betydelig sagsmængde på området – bruger ressourcer på klagesagsbehandling i en sag, som ville kunne bortfalde indenfor overskuelig tid til alle parter tilfredshed.

I kraft af Natur- og Miljøklagenævnets praksis og afgørelse i den nævnte sag ophøjes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier nærmest til lov. I afgørelsen udregner nævnet tilmed

emissionsgrænseværdien for den ansøgte produktion med henvisning til Miljøstyrelsens vejledning – men det har vist sig umuligt for ansøgers konsulent at komme frem til det samme beregningsresultat på baggrund af den nævnte vejledning. Det er klart u hensigtsmæssigt, hvis en sådan vejledning ikke er tilstrækkelig entydig til, at flere uafhængigt af hinanden kan beregne sig frem til samme resultat.

Jeg finder det i øvrigt underligt, at Natur- og Miljøklagenævnet – som en del af begrundelsen for sin afgørelse af den nævnte klagesag – har henvist til en anden afgørelse fra nævnet, som er truffet *efter* kommunes påklagede afgørelse er truffet. Kommunen kan selvsagt ikke tage højde for fremtidige klagenævnsafgørelser i dens afgørelser.

Jeg vil endelig ikke undlade at knytte en kommentar til den principielle afgørelse, som et flertal på tre ud af fem nævnsmedlemmer i Natur- og Miljøklagenævnet traf den 24. november 2011 i en klagesag fra Ringkøbing-Skjern Kommune om miljøgodkendelse til udbringning af husdyrgødning:

Jeg mener indledningsvist, at det er betænkeligt, at en generel ændring – og på nogle områder ikke uvæsentlig stramning – af praksis baseres på en afgørelse, der tydeligvis ikke er enighed om blandt klagenævnets medlemmer. Den principielle afgørelse og senere udmeldinger fra klagenævnet rummer desuden flere uklarheder og modstridende udsagn, hvilket er u hensigtsmæssigt.

Det virker som om, at Natur- og Miljøklagenævnets praksis ikke er helt gennemtænkt. Klagenævnet erkender, at det ikke har taget stilling til, hvordan sager om økologiske brug skal håndteres, men derudover virker det også paradoksalt, at nævnets praksis indirekte betyder, at kvægbrug – i forhold til Habitatdirektivets regler – må give anledning til større kvælstofudvaskning end de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrlovgivningen giver mulighed for. Dette følger af, at kvægbrug nærmest i alle tilfælde giver anledning til en lavere kvælstofudvaskning end det planteavlbrug, som nævnet læner sin praksis op ad.

Landbruget er ligesom andre brancher i varierende grad udfordret af den generelle økonomiske situation. Dette underbygger efter min opfattelse kun behovet for, at der hurtigst muligt fastlægges langsigtede, gennemskuelige og hensigtsmæssige rammevilkår for landbrugets udvikling, så systemet fremover ikke bremser de produktioner, der kan og vil udvikle sig og bidrage til landets indtjening – og dermed til finansieringen af Velfærdsdanmark.

Regeringen har meldt ud, at der ikke kommer større ændringer af *Husdyrloven* før *Natur- og Landbrugskommissionen* har afsluttet sit arbejde – på trods af, at det tidligere nedsatte *Husdyrreguleringsudvalg* i juni 2011 kom med en rapport med anbefalinger, som formentlig ikke afviger væsentligt fra, hvad Natur- og Landbrugskommissionen vil kunne komme frem til.

Jeg kan sammenfattende kun anbefale, at der uden yderligere tøven arbejdes videre med de anbefalinger, som Husdyrreguleringsudvalget kom med, idet afventningen af Natur- og Landbrugskommissionen efter min opfattelse kun vil forsinke processen med at forbedre landbrugets rammevilkår. Husdyrlovgivningen skal i forlængelse heraf hurtigst muligt ændres, så reguleringen på alle måder bliver saglig og så enkel og gennemskuelig, at det står lysende klart for alle parter – inklusive lovgiverne – hvad reguleringen indebærer. Dermed vil Miljøstyrelsens fortolkningsbidrag og

vejledning i praksis være uforholdsmæssig, og Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke længere kunne komme med egne fortolkninger af lovgivningen, som ingen kunne have forudset, og som skaber usikkerhed om, hvad rammerne for landbrugets produktion egentlig er.

Afslutningsvis vil jeg i denne sammenhæng benytte lejligheden til at henlede opmærksomheden på en særlig problematik om bondegårdscamping og lugtgenekriterier, som jeg tidligere har gjort opmærksom på. Den daværende miljøminister skriver i et svarbrev af 29. marts 2011, at hun godt kan se det problematiske i, at lokalplanlagte besøgsårde og bondegårdscampingpladser udløser krav til lugtpåvirkningen fra husdyrbrug. Problematikken vil angiveligt indgå i de videre overvejelser omkring, hvorvidt dispensationsmulighederne skal udvides. Ministeren nævner ingen tidshorison for en mulig ændring af reglerne på området.

Ikast-Brande Kommune kan konstatere, at der endnu ikke er sket ændringer af reglerne på området, hvorfor jeg endnu engang vil opfordre til en snarlig ændring af reglerne, således at lokalplanlagte besøgsårde og bondegårdscampingpladser ikke længere vil være omfattet af lugtgenekriterierne i husdyrlovgivningens generelle beskyttelsesniveau.